

zhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri pošnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, preieman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasi po tarifu

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Plebiscitne in priključitvene slavnosti na Koroškem

Kakor je znano, se letos vršijo na našem Koroškem v avstrijskem delu z velikim pompom proslave desetletnice zmage pri plebiscitu. Vzporedno s temi proslavami, ki obujajo našim tamošnjim rojakom in nam vsem žalostne spomine, pa se prireajo ob enem tudi manifestacije avstrijskih in rajhovskih Nemcev za »Anschluss«. Pri vseh teh manifestacijah sodelujejo kljub vsej ostrosti strankarsko-političnega boja složno prav vse avstrijske in rajhovske politične stranke pod patronato obeh vlad, ki sta pri vsaki količini večji in pomembnejši prireditvi navadno oficijelno zastopani. To se že vrši od rane spomladi in se bo zaključilo v pozni jeseni. Torej za tekoče leto je parola vseh Nemcev: **K o r o š k a**.

Pri priznani nemški sistematičnosti in vztrajnosti si je lahko misliti, da so plebiscitne proslave in priključitvene manifestacije tako dobro organizirane, da bodo razgibale — v kolikor ga že niso — ves narod v obeh državah in ga zainteresirale za oboje. Na kako široki podlagi je vse to zasnovano, dovolj kaže dejstvo, da sodelujejo pri tem poleg vseh političnih strank v obeh državah tudi vsa narodno-obrambna društva, ter gospodarske in razne kulturne organizacije v obeh državah. Za koroški plebiscitni spomenik ne zbirajo samo Korošci in Avstrijci, ampak je priredila zbirko tudi narodna zveza Nemcev po vsej Nemčiji in so prve izdatke zneske podpisala velika nemška mesta in društva, kakor je o binkoštnih poročal na priključitveni manifestaciji v Celovcu rajhovski poslanec Gerlach.

Preskrbljeno je pa tudi v drugem oziru za trajno propagando o Koroški in za ohranitev spominov na plebiscit in za zaključku proslav. Avstrijska vlada je dovolila veliko podporo za natis plebiscitne spominske knjige, katero sestavi znani slovenski odpadnik Perkonig. Gotovo pa bodo žrtvovali v ta namen izdatne vsote tudi Südmarka, Schulverein, Bund des Auslandsdeutschtums in še razna druga nacionalna društva in korporacije. Tako bo imel Perkonig letos lepo priliko, da bo izlil ves svoj gnjev in žolč na svoje rojake — Slovence. Tudi za slavnostno plebiscitno igro je koroška deželna vlada nazpisala lepo nagrado. Kakšna uloga bo prisojena v tej slavnostni plebiscitni igri našemu slovenskemu narodu, o tem smo si že lahko dokaj na jasnem.

Že iz zgoraj navedenega je razvidno, da se vse vrši ne samo z vednostjo in s sodelovanjem obeh vlad, ampak tudi z njeno denarno pomočjo. Kljub temu, da je finančni položaj zlasti Avstrije, vse preje nego rožnat. Proslave desetletnice plebiscita bo

državo stala prav gotovo toliko denarnih žrtev, kakor jo je stal plebiscit sam pred desetimi leti. Minister Schumy je že opetovano dokazal, da zna ob takih prilikah izborni operirati z denarjem. Koroški državni poslanci so bili že ponovno pri finančnem ministru na Dunaju radi — plebiscitnih zadev. Tudi to dejstvo je treba pravilno tolmačiti. Za plebiscitne proslave je dovolila železniška uprava 40% popust.

Vsaj v glavnem smo namenoma omenili vse te stvari, ker so v marsikaterem oziru zelo poučne tudi za nas. Iz tega namreč vidimo, kako delajo Nemci za svoje obmejne kraje in koliko žrtvujejo v propagandne svrhe. In mi?! — Gotovo je, da je vse to delo avstrijskih in rajhovskih Nemcev dobro preračunjeno ne samo za letošnje plebiscitne proslave, ampak orjejo zemljo in sejejo seme sedaj, da bi želi, kadar bo postala aktualna priključitev Avstrije k Nemčiji in da bi tudi takrat zmagali pri plebiscitu v naši Koroški, če bi bil ta slučajno zopet potreben. In kaj je v očigled vsemu temu naša dolžnost?!

Za karakteristiko politično-strankarskih prilik v Avstriji in v slovenskem delu Koroške je prav poučen landbundovski shod pred enim mesecem v naši Sinči vasi. Na zborovanje je prišel »največji« sodobni Korošec, minister Schumy. Heimatschutz je pa prišel — kakor znano — s Schumyjem navzkriž in je poslal svoje pristaše na shod Landbunda. Tako je bil shod seveda dobro obiskan in obisku primeren je bil tudi — kraval. Minister Schumy sploh ni mogel priti do besede. Kakor hitro se je pokazal, je nastal tak vik in krik pri njegovih nasprotnikih, da sploh ni mogel govoriti. Med truščem pa so se čule številne njemu namenjene psovke prav posebne kvalitete, kakor n. pr.: »Betrüger«, »Verräter«, »Windischer«, »Misthaufenminister« itd. Podobno so bili sprejeti od množice tudi drugi Schumyjevi pristaši.

Ta politični dogodek nam kaže, kako velik prepad in kakšen oster boj vlada med posameznimi političnimi grupacijami. A kljub vsemu temu nastopajo ravno isti ljudje pri plebiscitnih in priključitvenih manifestacijah tako lepo složno in edino, kakor da ni bilo med njimi nikoli kakega nesporazumljenja. Seveda: saj gre pri vseh teh prireditvah za bodočnost Koroške in tudi proti nam Jugoslovonom. In ob takih prilikah so bili Nemci še vedno edini in so tudi danes.

Predlog za uvedbo pomorskih pilotov

SUŠAK, 12. julija. Povodom katastrofe v Pašmanskem prelivu se je v pomorskih krogih z nova sprožilo vprašanje pravilnika za pomorski promet v naših teritorialnih vodah, zlasti pa na vseh nevarnih in tesnih prehodih. Tekom zadnjih let se je pripetilo po krivdi tujih parnikov že nebroj nesreč, ki sicer niso bile takega obsega kakor zadnja, a so vendar ogrožale varnost potnikov in povzročale veliko škodo. Zato predlagajo v pomorskih krogih, naj bi naše oblasti po vzorcu drugih pomorskih držav odredile, da smejo tuje ladje voziti skozi nevarne ožine samo pod vodstvom našega pilota, ki dobro pozna razmere v naših vodah. To se prakticira tudi na Donavi pri prehodu skozi Djerdab.

Izginoli angleški konzul

ANGLEŠKI GENERALNI KONZUL V MARSEILLU POSTAL ŽRTEV TIHOTAPCEV. — VSA POIZVEDOVANJA ZAMAN.

PARIZ, 12. julija. Že od prejšnjega tedna pogrešajo angleškega generalnega konzula v Marseilleu, Reginalda Leea, ki je zvečer zapustil svoje stanovanje in se še dosedaj ni vrnil. Vsa poizvedovanja za njim so ostala brezuspešna. Ker ni nobenega povišanja, da bi bil generalni konzul sam zapustil svoje službeno mesto, domnevajo, da je gotovo postal žrtev zločina. Z dovoljenjem angleške vlade so izvršile francoske policijske oblasti v poslopju angleškega konzulata hišno preiskavo, ki pa istotako ni imela uspeha.

V londonskih krogih so razširjene vesti, da je generalni konzul Lee najbrž postal žrtev obsežne organizacije, ki se bavi s tihotapstvom in trgovino z mamili. Konzul Lee je namreč tej organizaciji stopal zelo na prste, vsled česar so mu člani organizacije že dolgo stregli po življenju. Še koncem junija je Lee sodeloval pri zasledovanju tihotapcev, katerim je bilo zaplenjeno raznih mamil v skupni vrednosti več stotisoč frankov. Čisto verjetno je zato, da so se tihotapci hoteli nad njim maščevati, ga izvabiti na kak samotni kraj in potem umoriti.

K rudniški nesreči v Neurode

VRATISLAVA, 12. julija. Kljub nadčloveškemu naporu se še vedno ni posrečilo prodreti do zasutih rogov, v katerih leži še 49 rudarjev. Radi neprestanega uhajanja strupenih plinov reševalna dela napredujejo zelo počasi in bodo trajala še precej dni. Dosedaj so potegnili iz rogov 102 mrtva. Trupla ponesrečencev v rovu, kjer je prišlo do eksplozije, so tako strašno razmesarjena, da jih sploh ni mogoče spoznati. Eksplozija je bila tako silna, da je raztrgala na drobne kose tudi premogovne vagončke. Od težko ranjenih in rešenih rudarjev so včeraj 3 podlegli poškodbam, glede ostalih pa so zdravniki mnenja, da so krizo že prestali in da jih bodo ohranili pri življenju.

Največja pariška trgovina zgorela

PARIZ, 12. julija. V minuli noči je postala največja pariška trgovina, znamenita Nudle-Galerie, ki je bila ustanovljena šele pred leti z glavnico 120 milijonov, žrtev silnega požara. Ogenj je nastal v oddelku za pohištvo in se je z bliskovito naglico razširil na vse štirinadstropne komplekse. Škoda znaša nad 30 milijonov frankov.

Avtobusi za Zagreb.

Včeraj krog poldneva so Mariborčani občudovali sedem lepih novih modrobelih Steyr-avtobusov, ki so privozili od graške strani in se ustavili ob tem času pred hotelom »Orel«, kmalu popoldne pa nadaljevali vožnjo v Zagreb. Zagrebška občina je nabavila iz Wiener Neustadta za svoj avtobusni promet 15 vozov tipe Steyr, vsakega z 20 sedeži za 330 tisoč dinarjev, ter 15 vozov tipe Buick. Dočim je en Steyr-voz s posebno komisijsko opremo odšel v Zagreb, je šlo včeraj skozi Maribor 7 Steyr-vozov, ostalih 7 gre prihodnji torek, Buick-vozovi pa kasneje.

Radi tatvine v februarju

je bil danes zjutraj na ulici aretiran brezposelni delavec Matija Zemljčič, doma iz Boračove, ki je meseca februarja svojemu tovarišu Kodriču pri »Zlatem konju« ukradel slikarske šablone in nekaj obleke v skupni vrednosti 400 Din in vse skupaj prodal za 35 Din neki natakariči. Danes zjutraj ga je okradeni na ulici spoznal in dal aretirati. Policija ga je oddala sodišču.

Prvi sestanek gasilske župe Maribor, leví breg

se je vršil v nedeljo dne 6. julija pri Sv. Trojici v Slov. goricah obenem s proslavo 55letnice domačega gasilnega društva. Prijazen trg Sv. Trojice, središče Slovenskih goric, si je odel praznično oblačilo. Raz vseh hiš so vihrale državne zastave milim gostom v pozdrav in prebivalstvo je obisipalo gasilce, ki so korakali v povorki, nad 100 po številu, s cvetjem. Sestanka, katerega so se udeležili delegatje vseh včlanjenih društev in katerega je vodil župni načelnik g. Srečko Krajnc, sta počastila s svojo navzočnostjo sreski načelnik g. vladni svetnik dr. M. Ipavc in tajnik Jug. gasilske zveze g. Pristovšek, ki sta v vznešenih besedah čestitala gasilnemu društvu pri Sv. Trojici v Slov. goricah k njegovi 55letnici ter bodrila gasilce, ki delajo po intencijah manifeste Nj. Velikanstva kralja, naj vztrajajo pri svojem požrtvovalnem delu v korist bližnjega in države. Gamljiv je bil prizor, ko je mali Ernest, sinček župnega podnačelnika, v kroju malega gasilca, v vezani besedi pozdravil visoke goste v imenu mladine in ko so ljubke deklice jim izročile šopke poletnih cvetic. V imenu trške občine je pozdravil gasilce ter še posebej g. sreskega načelnika domači župan g. Klemenčič. Tehnična vaja gasilnega društva pri Sv. Trojici je pokazala, da so gasilci dobro izvežbani in so v vsakem oziru kos svoji težki nalogi. Sosedno gasilno društvo Sv. Lenart je nastopilo z vajami s sekiricami ter želo vsestransko pohvalo in priznanje. Po mimohodu se je pričela vrtna veselica v senci sadnega drevja. Dasi je Jupiter Pluvius neprestano grozil in strašil in se je tam od Mure slišalo votlo grmenje ter so bliski razsvetljevali veselilni prostor, je vendar večina vztrajala v veselem razpoloženju. Ob 3. zjutraj se je vili pohlevni dežek in dobri Bogec je v obilni meri povrnil škodo, katero so napravili gasilci, ko so iz samostanske mlake črpali vodo, katero so rabili pri vaji.

Trdovratno zapeko,

katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanje krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih odpravimo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice, če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki svetovne veličine izpričujejo, da učinkuje »Franz Josefova« voda celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in srecerijskih trgovinah.

O Mariborskem otoku

RSTA NEDOSTATKOV. — KOPALCI ŽELE NJIH ODSTRANITEV.

Nepričakovano stalno lep obisk kopališča na Mariborskem otoku priča, da se domačini in tujci tamkaj prav dobro počutijo; saj nekaterih gorečnikov celo oblačno in hladno vreme ne zadržuje, da ne bi romali dan na dan v prijetne objeme manj ali več čistih voda v tamošnjih bazenih. Toda marsikaj je varljivega na svetu in tudi tisto navdušenje ni povsem pristno, kajti kopalci so pričeli — zabavljati in sicer v kar najrazličnejših registrih.

Ves upravni aparat je prav birokratsko kompliciran. Kopalec, ki zajde prvič v kopališče, kar ne ve, kam bi se djal, kako naj bi se obrnil, da ne bi prekršil strogih določb, ki so tam v veljavi. Tisti listki, ki se dobe pri blagajni, so jako važen dokument, ki ne dovoljuje kopalcu le dostopa do kabine, ozir. uporabe omarice, ampak igrajo tudi vlogo potnega lista, brez katerega ne moreš prestopiti mej »Otoške republike« ob nameravanem povratku v svojo mariborsko domovino. Gospod konzul ti morajo pašus preštampati z zveličujočim besedilom »ključ oddal« drugače... nu, se ti zgodi, da plačaš novo ključavnico, čije ključ nisi izgubil, ga praviloma oddal, toda pozabil zahtevati potrebnega zadavnega potrdila. Kaj pa, če si dragoceni dokument, kopalni listek, v teku popoldneva založil ali pa izgubil?

Ko si enkrat prehodil razne težave in se okopal, se ti zahoče recimo po — cigareti. Trafika se ne nahaja v rajonu kopalcev, je eksteritorialna, torej zate v kopalni obleki nedosegljiva. Cerberus na vratih, v obliki sicer čedne frajlice, te v takem kostumu ne pusti ven; energično te zavrne in le če jo prav lepo pogledaš in vzbudiš v njenem srcu iskro usmiljenja, skočiš tiste tri korake do tobačnega kioska in takoj zopet nazaj, sicer grozi punci joj! Ali se ne bi dal za take slučaje uvesti sistem »dvolastništva«, ki dovoljuje začasen prehod meje dveh držav?

In je takih trdih in nerazumljivih določb in prepovedi še več! Toda vidim v duhu strogega gospoda, ki naježi svoje oči in me nahruli: »Pa povejte — moram že reči — nergači in malkontenti, kako naj bi se drugače storilo, da ne bi red na otoku trpel?« Mi kopalci tega ne vemo, se tudi ne čutimo poklicane, da bi s svojimi nasveti hišne rede preosnavljali, vemo pa to, da je vsa procedura silno okorna.

Drugo poglavje, ki ga treba omeniti, je kopališče v ožjem zmislu. Tista luža, v katero moraš stopiti, predno moreš do bazenov, je vse prej ko apetitna. Ali ne bi bilo mogoče tistih luž pod prhami na kak način večkrat menjati? Ko se baze ni na novo napolnijo, je voda ravnotako topla ozir. mrzla, kakor pristno dravska. O dotoku tople vode s streh, ki pokrivajo kabine, še vedno ni ne duha ne sluha. Da je voda v bazenih čisto dravska glede kalnosti, je že tudi docela dognana stvar in nekateri celo dvomijo, da bi vedno v taki meri pritakala, da bi se odvajala

»smetana« na površju vode. Prhe enkrat delajo, enkrat pa tudi ne, s pitno vodo je bil doslej velik križ, a vse kaže, da bo zaveda v kratkem urejena in je pričakovati tudi izboljšanja z ozirom na dovoz potom autobusov, ki danes še ni na višku.

Toliko na rovaš kopališča samega, ki se še vedno, skoro mesec dni po otvoritvi, nahaja v stadiju porodne groznice in ki mu celokupni zbor kopalcev obojega spola želi — čim prejšnjega trajnega ozdravljenja.

Tudi zadeva fotografiranja kliče po razčiščenju. Danes izkazuje ta sport toliko amaterjev, da nikakor ne kaže nastopati v tem oziru kar najrigorozeje. Skoro vsak tujec ima danes na morju in letovišču svoj aparat s seboj in se zabava s snimanjem in nikjer na svetu se mu v tem oziru ne delajo težkoče razen v bližini vojaških fortifikacij. Pa ne da bi predstavljali otok s kopališčem vred kako tako fortifikacijo, čije slike bi mogla priti v roke kakemu sovražniku domovine? Morda se pa tista določba glede prepovedi slikanja le napačno tolmači od strani rediteljskega oboja in je v resnici le tako mišljena, da ne sme nikak drug po klicni fotograf izvrševati svoje obrti na otoku razen onega, ki si je to pravico pridobil in da ne spada amatersko slikanje pod prepoved. Prosimo pojasnila!

Klopi okoli bazenov tudi čakajo definitivne razmestitve in sicer tako, da bo človek lahko na njih sedel. Danes se jih kopalci le težko poslužujejo. Saj štrle zadnje noge pri nekaterih v zrak, a so sprednje globoko vdrt v mehko mivko. V takem položaju predstavljajo za počitka potrebno človeško telo mučilni stol.

Resno besedo še kopajočemu občinstvu! Res, da so pri tolikem številu kopalcev manjše nezgode neizogibne, a v toliki meri in resnejšega značaja so nepotrebne. Na otoku vlada že skoraj pretirana razigranost, ki že sili v obietnost in nedisciplino in ki ima za posledico razbite nosove in globoke omedlevice, ki zahtevajo intervencijo rešilne postaje in bolnice. Saj je res, da ni kopališče samostan, res je pa tudi, da so potrebne nekatere meje v razposajenosti, ki se jih je treba le držati. Na mestu je tudi neka obzirnost napram sokopalcem, saj niso vendar vsi ljudje enakega temperamenta in istih nagnjenj in je smatrati za neumestno igranje z žogo na mivki, določeni za ležanje in solnčenje, ker je to mivka, ki se dviga kakor oblaki prahu v zrak; vdihavanje tega prahu ne spada ravno k prijetnostim, ki jih otok nudi. Ta apel na občinstvo se pa ne tiče le mladine!!!

Današnje nerganje naj se ne smatra za izraz zariplenega kritikastra, ki se morda naslaja na možnosti zabavljanja, pač pa kot glas iz občinstva, želečega skorajšnje odpravo nepotrebnih nedostatkov, ki zelo motijo sicer idealno razmerje, vladajoče med kopališčem in kopalci.

Národná Odbrana.

Ob desetletnici obstoja naše države, dne 1. dec. 1929, se je v Mariboru ustanovila obrambena organizacija za vso bivšo mariborsko oblast z naslovom »Národná Odbrana«. Že ime samo pove, da hoče organizacija naš narod in državo braniti pred škodljivimi vplivi od znotraj in zunaj. Škodljivih vplivov in njihovih vzrokov je pri nas toliko, da bi za njihovo odpravljanje bilo nujno potrebno, da se ustanovi v vsakem kraju, selu, pokrajini, srezu itd. krajevni oz. srezki odbor Národné Odbrane. Ta potreba je zlasti v Mariboru jako velika. Zato se je pred nedolгим časom po nalogu oblastnega odbora (predsednik gen. Majster) ustanovil za Maribor in okolico krajevni, obenem srezki odbor N. O., ki uraduje v svoji novo urejeni pisarni vsak torek in petek od 18. do 19. ure v Národnem domu, vhod iz Kopališke ulice. Vsakdo, ki se količkaj zaveda, da je treba v Mariboru in v njegovi okolici braniti našo narodnost in državo pred škodljivimi vplivi, naj pristopi vsaj kot reden (mesečna članarina po 1 Din) ali podporni član (mesečno po 5 Din). V organizaciji in v delu je naš blagor! —

Mariborski in dnevní drobiž

Prihod uglednega Dunajčana.

Včeraj je prispel v Maribor s svojo družino ravnatelj g. Oton Ronge, dunajski mestni šolski svetnik in vodja šolskih domov, kjer so v zadnjih letih doživljale izredno gostoljubje neštete študijske skupine jugoslovanskih dijakov, učiteljev in profesorjev. S posebno pozornostjo je g. ravnatelj vedno sprejemal učiteljske skupine Pedagoške centrale v Mariboru, kakor tudi lanske oficijelno delegacijo jugoslovanskega učiteljstva, ki so se vsi mudili po en teden na Dunaju, da se seznanijo z novim šolstvom in z socialnimi pridobitvami povojnega Dunaja. Naša vlada v Beogradu je znala ceniti trud in poštvovalnost g. ravnatelja ter mu je potom našega poslanstva na Dunaju poklonila za letošnje počitnice prosto vozovnico I. razreda za potovanje po Jugoslaviji. Gesta, ki je v dunajskih krogih vzbudila veliko pozornost! G. Ronge — sotrudenik dunajskih listov — je tudi znan pobornik šolske reforme in je že več let v prijateljskih stikih z mnogimi našimi učitelji. Že lani je preživel počitnice v Dubrovniku in Rog. Sladini, ki jih hoče vsled lanskih dobrih vtisov tudi letos obiskati. Razvoju in napredku mesta Maribora, ki mu je znan še iz predvojne dobe, se ni mogel dovolj načuditi in se je izražal posebno laskavo nad sijajnimi novimi zgradbami. Osobito mu je ugajal hotel Orel, kjer so mu zastopniki mariborske Pedagoške centrale priredili zakusko. Zvečer se je ugledni šolnik in prijatelj našega naroda odpeljal proti Beogradu.

Iz Glasbene Matice.

Mnogokrat se je že izrekla želja, da bi kaka manjša skupina matičnih pevcev na stopila tuintam z lažje razumljivim koncertnim programom. Ker pa Glasbena Matica ne goji kvarteta petja in bi vsekakor rada ustregla zunanjemu občinstvu, je v to svrhu priredila počitniški odsek 12—20 grl, ki so pripravljeni odzvati se vsakemu vabilu. Danes zvečer nastopi dvanaajstotica teh pevcev pod vodstvom g. prof. Mirka v zdravilišču Dobrni, kjer bo podala kakih 15 umetnih in narodnih pesmi. V Dobrno jih je povabil g. ravnatelj Jankovič. —

Letovanje v Martinščici pri Sušaku.

Skupina letoviščnikov za avgust odide iz Maribora dne 31. julija z vlakom ob 17.20. Za avgust se sprejemajo deklice iz srednjih in meščanskih šol ter otroci ljudskih šol obojega spola. Prijave se še sprejemajo. Zdravstveni dom v Mariboru. —

Prekinitev dobave električnega toka.

V nedeljo dne 13. t. m. prekine elektrarna Fala od 5.—8. ure dobavo električnega toka za vsa mestna omrežja. Omrežje je smatrati pod tokom. —

Avtobus pod Pohorje

vozi ob nedeljah prvi ob 4. zjutraj, drugi ob 5. zjutraj (ako ne dežuje). Planinci, poslužite se te zveze in pohitite k otvoritvi kopališča pri Mariborski koči!

Na višji pedagoški školi v Zagrebu je diplomiral med drugimi absolventi osmega semestra tudi Mariborčan g. Alfonz G o r u p. Čestitamo!

Sklenjene poravnave.

Okrožno sodišče je dvignilo konkurzo o imovini trgovke Justine K e r n v Gosposki ulici, ker je bila sklenjena prisilna poravnava. Tudi je okrožno sodišče potrdilo poravnavo, ki jo je sklenil z upniki trgovec Alojz G n i u š e k na Glavnem trgu.

VELIKA KAVARNA

ponedeljek 14. VII. in torek 15. VII.

Nastop umetnice

MARGIT DE PISONI

Začetna dela pri stavbi palače OUZD so bila oddana tvrdkama Kiffmann in Nassimbeni in se bo z deli v ponedeljek pričelo.

Izlet graških otrok

pod okriljem društva »Kinderfreunde« so nameravali tukajšnji socialisti izrabit v svrhu velikih socialističnih manifestacij. Ker pa prireditelje niso bile pravočasno prijavljene, jih je policijska oblast prepovedala. Tako men da izostane tudi izlet otrok, ki bi se mišlili priti danes.

Ciril-Methodova slavnost na Muti.

Dvanaest let je minulo, odkar imamo svojo državo, vendar še se vsakdo spominja na čase, ko nas je avstrijski orel zatiral. Slovenska beseda je bila kakor psovka; kdor jo je izrekel, je bil zaničevan in tepen, kakor pes. Kako pa je danes, ko smo v svobodni Jugoslaviji? — Dne 6. t. m. je bila na obmejni Muti velika slavnost, ki jo je priredila podružnica CMD. Mnogo so se trudili prireditelji posebno učiteljstvo iz Mute in Vuzenice, da bi se ta dan razvila velika manifestacija naše jugoslovanske ideje na severni meji. Slišali bi naj nje vzklik bratje, ki trpijo v robstvu in čakajo odrešenja. — Mnogo Mariborčanov je prihitelo in ti so bili tudi skoraj vsi udeleženci. Pevski zbor »Drave« pod vodstvom g. Horvata je zapel več krasnih slovenskih pesmi. — Gostje so odšli, ostalo je le malo domačinov in še ti so govorili vsi nemški. Sramotno in žalostno obenem je dejstvo, da sta trga Muta in Vuzenica danes prav tako nemčurska, kot sta bila pred vojno, mogoče še bolj. Saj so celo v šatorih bile skoraj same »narodne« dame, ki so nagovarjale goste v nemškem jeziku. Pred vojno tega ni bilo, vsaj na naših narodnih veseljah ne. Avstrija lahko s ponosom gleda na renegate, ki širijo ideje vse nemštva ob meji. — Tukaj bi bila potrebna energična akcija, tukaj naj se zganejo oni, katerim se neprestano cedijo iz ust lepe besede o jugoslovanstvu, kakor mleko in med. Središče države se zaveda, da so v Jugoslaviji na naši dravski meji je potrebno delo, a ne samo z jezikom! —

Nezgodá vsled neprevidnosti.

15letni vajenec Anton Ekart v mehanični delavnici Divjak v Ključavničarski ulici je včeraj vkljub opominom pomočnika tako neprevidno ravnal pri stroju, da mu je odtrgalo prstanec desne roke. Z rešilnim avtom so ga odpremili v bolnico.

Dobro in zdravo osvežilo v vročini

je čaša Radenske mineralne vode same ali pa s sadnim sokom. To Vas osveži na duhu in na telesu!

XI

Studenški Sokol

priredi v nedeljo s svojim naraščajem in z deco enodneven pešizlet pod Pohorje. Zbirališče pri Sokolskem domu, od koder je v slučaju lepega vremena odhod točno ob 5. uri. Povratek zvečer do 21. ure. Spremljevalci in prijatelji dobrodošli. —

I. Mariborska lovská družba

priredi v nedeljo, dne 13. julija, povodom 10letnice obstoja veliko lovsko veselico pod košatimi lipami na vrtu gospoda Anderla v Radvanju. Igrata dve godbi. Začetek ob 15. uri. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi odbor. 2006

Planinsko kopališče.

Mariborski otok:

Se dobro nisem se od kritike pozdravil. Že konkurent se moj je zdaj pojavil. S planinskim kopališčem koča se ponaša, pri tem pa naj pomaga ji še sveta maša! Naj le planince vse izmije, ta konkurenca mene ne pobije!

Mariborska koča:

Otok, moj drug, nikar mi ne zameri, jaz planince, ti dolince vse operi. Če solnček bo, zemljane bova vmivala, če dežek bo pa bova obadva počivala. Na delo zdaj v tem vzvišenem poslanstvu za blagodat planinstvu in meščanstvu! Otok! Za jutri mirno — kuš! Planince zdaj k meni pod moj tuš! Le pridi in v bazen poskoči! Na slavo jutri k Mariborski koči!

Zbirka moških pevskih kvartetov.

Pod tem naslovom je izdal in založil Josip Skalar, član kvarteta Glasbene Matice v Ljubljani, I. zvezek pesmi, ki jih ta kvartet običajno poje na svojih številnih podeželskih koncertih. V uvodni besedi pojasnjuje, da se je odločil za to izdajo z ozirom na razne želje pevovodij in pevskih tovarišev ter da bo zbirka prinašala predvsem skladbe, ki ali niso natisnjene ali so razprodane ali pa se dobijo le v starih neprikladnih izdajah. Ideja je dobra in bo gotovo našla močan odmev v naši pevski javnosti. Zvezek ima ličen žepni format in vsebuje sledeče skladbe: Hajdrh, »Slava Slovincem« in »V tihi noči«, Foerster, »Razbita čaša«, Mirk »Jutro« in »Šumi, potok, šumi«. Svetek, »Zaprta so pjena okenca«, Juvanec, »Sopek«, Pavčič, »Dekle med rožami«, Marinković, »Na Adriju« in koroško narodno »Lušno je v igred«, torej 10 pesmi. Napovedani so nadaljnji zvezki. Zbirko toplo priporočamo vsem pevcem in pevskim društvom, posebno še, ker je čisti dobiček namenjen za prispevek k spomeniku Davorina Jenča in za potovalni fond kvarteta Glasbene Matice v Ljubljani. V. M.

Z visokega Kobanskega

V svoji izobliki je Kobansko od Čermenice na vzhod značilno radi svojih kopastih vzpetin, katere so medsebojno ločene po globoko preko nekdanjih grebenov do severnih pobočjih vrezanih dolin, kot jih predstavljajo Bresternica ali Bistrica.

Geomorfološki momenti, zlasti večje absolutne višine, radi katerih ni mogla regresivna erozija tekoče vode prebiti in zniževati grebenov ter pomikati razvodja proti severu, poznotericierno delovanje Drave in tektonika gorovja pa so povzročile na zapadnem Kobanskem nastoj napol kotlastih, visokih, amfiteatru podobnih visokih dolin. Že zahodno od Čermenice se na Kapli in Gradišču začno kazati široki konci doline med Toltim, Sršenovim vrhom in Gradiščem, po kateri pa je razsejana cela vrsta poseljenih kop. Zemljepiščevo in planinčevo oko bo opazilo podobno, a še v malem razvito amfiteatralno dolino ob gornji Brezniški vodi pod Sv. Pankracijem. Znanstveno zanimiv in za planinca, ki nima želodca, nog in prirodnih nazorov preveč baročno usmerjenih, zelo hvaležen je amfiteater, ki se začne na Remšniku. Od Sv. Jurija na Remšniku se dviga proti Sv. Urbanu na Radljah — cerkev je zanimiva, ker je last kmeta Bačnika, ki jo sedaj prodaja župniji za 25.000 dinarjev — položen hrbet, ki kroži nato do najvišje točke v Kapunarjevem vrhu, da zaključi amfiteater z grebenom proti jugu, ki konča pri Št. Janžu na Suhli. Ves ta naravni amfiteater preprežajo od vzhoda proti zahodu Gozdnikova, Kolečnikova ter Trnje-kova graba in mu dajejo mirno, včasih celo mrtvo gozdno lice, s katerim se prijetno sklada pogled v raznoliko in razčlenjeno dolino. Ta partija Kobanskega je najbolj, ako ne čisto pohorska. Večji, mnogo bolj živahen, polno življenja in dela pa je visoki kot (Robanov kot, Matkov kot, ali na Pohorju Hudi k.) pod Košenjakom, ki ga je izoblikovala pod vrhom Košenjaka izvirajoča Velka, na temelju že omenjenih geomorfoloških momentov. Zahodno se naslanja na zunanjo steno velikega kota Ojstrica, vzhodno pa se za jugovzhodni steber amfiteatra za Napečnikov vrh skrivajo Pernice, nad celo planinsko zemljo pa kraljuje v temni šumi Sv. Urban na Planini.

Od Košenjaka proti Dravogradu vodi dva hrbta, goriški in ojstriški. Med njima pa dere hudourniška Ojstrica, ki ustvarja skupaj s sestro od grebena Ojstrice, z Velko, globoko v prahiribine izgledano dolino s strmimi pobočji; te strmine onemogočajo poselitev dolinskih pobočij, poselitev, ki je v dolini Ojstrice kot Velke otežkočeno tudi vsled ozke doline in brezglavega hudourniškega značaja obeh vod. Kmetije leže šele na ravninah na grebenih in to v višinah nad 600 m absolutne višine. Najmanj pod to višino je uplivala na strmi razvoj južne vznožne Gólice, katero predstavlja pri nas greben Košenjak-Čičkove peč, prediluvijalna Drava, ki je omogočila močne strmine in skupno z dolnjo Ojstrico in Velko povzročila redko poseljenost in pokrajino primorala k gozdnemu gospodarstvu.

Strma gozdna cesta nas dovede v eni uri iz Dravograda do prvega kmeta, do Komota. Rebra na bivihi njivi kažejo na borbo kmeta z elementi prirode, obenem pa na pojave, ki so tudi ustvarjali kobanske amfiteatre. Za vodo nepropustni škrljavci onemogočajo pronicanje vode v globino zemlje; voda prodre skozi tanke plasti humusa do nepropustnih prahirib. Pri večji strmini se pri večjih množinah vode — zlasti pomladi — pod vplivom tekoče vode razkine zveza med humusom in hribino in plaz odnese zemljo vsled težnosti navzdol. Plazovi uničujejo polja in travnike, za katere je zemlje najmanj na razpolago, in uničujejo s tem tudi eksistenco kobanskega kmeta. Nadaljna pot med njivami z visoko, s težkimi klasi kronano ržjo proti idealni trati, na kateri domuje kmet Lebert, pa odpira nove sovražnike kobanskega poljedelstva. Voda zaspije z gruščem in blatom polja, hoteč tako preje priti v dolino Ojstrice, kot pa vključena v serpentinasto cesto.

V višini okroglo 1000 m leži Ojstrica; cerkev, šola in kmetija z gostilno — sre-

dišče srednjega in zahodnega kota ter ojstriškega grebena. Lega cerkve je dala podlago, da je tu, kjer se obe strani hrbta združijo na ravni, nastalo kulturno in politično središče prebivalstva, ki živi na visokih južnih pobočjih Košenjaka. Vsa ta pokrajina pod Košenjakom predstavlja tipično ozemlje samotnih kmetij, kjer potuje planinec od ene kmetije po več četrh ure, da doseže drugo. Pretežno delo v gozdu, edino življenje v rodbini, težek dostop v dolino, katerega ovira tudi nizko gospodarsko stanje Kobanca, je povzročilo do danes patrijarhalno konservativno življenje. Do danes, ko so dimnice iz Slovenije že skoro izginile, se je obdržalo na Ojstrici še 26 dimnic. Četudi ne tvorijo vse edinega kuhinjskega središča in imajo nekatere hiše poleg ognjišča ali zidu tudi že štedilnik, je s tem številom Ojstrica rekordno slovensko patrijarhalno selišče. Posebno potrdilo tega najdemo še v dejstvu, da je imelo župnišče na Ojstrici dimnico do 1893, ko jo je zamenjalo z meščanskim štedilnikom.

Težka borba za življenje onemogoča goliškemu Kobancu, da bi svoje življenje pomeščanil; ta borba vzbudi v mislečem planincu filantropska razmišljanja, dokler se ne povzpne pri kmetu Srebniku navkreber, da se mu odpre največji in najizrazitejši kobanski amfiteater v ozemlju gornje Velke. Značilno zanj je horizontalno stikanje dveh rastlinskih pasov. Med 1100—1200 m se mora umakniti travnik in žito iglastemu gozdu, dokler ne izpolni pašnik nad gozdom krvne osvete na avstrijski Golici, ko mu v zvezi z vetrom in insolacijo solnca uničujoče prepreči dostop na goliške vrhove. Mejo med žitom in travništvom na eni, ter gozdom na drugi strani kaže vrsta kmetij, kot: Pečovnik, Potočnik, Bogatec, Janček, Štefanko in Podorčnik, ki nas popelje iz velikega amfiteatra k Strucovi gostilni. Pod temi mejaši dveh kulturnih pasov pa pokrivajo ves svet krpe njiv, livad in gozdov, kateri ob dolnji, hudourniški Veljki zopet popolnoma prevladajo. Našim planincem nudi ta dolina v Kerbeljevih podzemeljskih jamah dosti prilike za izvajanje jamskega ali spaleološkega sporta.

S svojimi visokimi, samotnimi kmetijami je pokrajina gornje Veljke ena najvišjih poseljenih ozemelj Slovenije sploh. Pri Sv. Urbanu (1330 m) pa leži najvišja kmetija cele Slovenije. Važno vlogo je igral Sv. Urban v bojih za Koroško 1919. Tu so bile postojanke našega topništva, ki je tvorilo jedro desnega krila naše vojske v končnih bojih za Koroško; od tukaj je bila zapečaten usoda južne Labudske doline in zavzetje Labuda in Št. Pavla. Danes je Sv. Urban vozil planinskih poti na Košenjak, Pernice, Mlake in Veljko. Pot od Sv. Urbana križa Veljko pri shajališču lovcev na divjega petelina, pri Potočniku, ki je tudi križišče planinskih poti v amfiteatru pod Košenjakom. Na Pernice, k Sv. Urbanu, na Košenjak, v Trbonje, na Ojstrico (razen zadnje povsod markacija) vodijo alpske promenade. Po vseh poteh razigranost rastlinstva, tekmovalstvo kultur v barvnih raznolikostih in grčavih, močnih, odpor-nih rasteh, tako, da je kot ob gornji Velki grava skušnjava za planinca, ki se mu hoče izvirnosti prirode, živčnega pokoja in ki hoče biti v planini s planino sam. In ko zapusti pri Podrčniku Velički kot, takrat ga vabi Ledinekov slap k novim užitek, zraven pa ga draži k visokoalpskemu plezanju. Ko pa prestopi severno od Napečnikovega vrha Perniški greben, že počiva oko na žametni Arlovi šumi, premotriva primitivno namakanje planinskih travnikov, nakar mu uide oko na Matjažovo Peco. Od tam kroži na Plešivec, Mozirske planine, Kremžarjev vrh, obe Kopi in se preko Klopnega vrha ustavi pod Pokrežnikovim vrhom na cerkvi Sv. Jurija na Remšniku, da se preko Sv. Pankracija, Kapunarjevega in Bricanovega vrha s Sv. Jernejem in Sv. Primožem pod Lipo zopet vrne na Arlove smrečnice. Težki so prvi koraki navzdol ali pogled na zlato Trbonjsko polje, vabi krepko v dolino k Dravi, na vlak in v Maribor.

Stiriacus.

V mestu in na vasi,
vsem je dobro znano,
da v poletnem, vročem času
samo „Clio“ želo gasi! —

„Clio“ limonadne - tablete

1932

Kulturne vesti

Odkritje spominske plošče Andrejčkove-mu Jožetu. V nedeljo 6. tm. so v Krašnji na Kranjskem odkrili spominsko ploščo na rojstni hiši pisatelja Jožeta Podmilšaka, Andrejčkovega Jožeta. Slavnosti se je udeležila vsa Moravska dolina z mnogimi izletniki iz Ljubljane in od drugod. Slavnostni govor je govoril njegov ožji rojak, mariborski profesor v pokoj g. Makso Pirnat. Andrejčkov Jože! V mlajši in najmlajši generaciji ga malokdo pozna, in če, ga le po imenu. Bili pa so časi, ko so povesti Andrejčkovega Jožeta navduševale cele rodove dijaštva, pa tudi preprostega ljudstva. Posebno znana in priljubljena je bila njegova poljudna povest »Žalost in veselje«, ki jo je bila izdala Mohorjeva družba. Rojen je bil Podmilšak dne 24. marca 1. 1845. v vasi Krašnja v Črnem grabnu. Prvi pouk mu je dal domači župnik, gimnazijo je pa studiral v Ljubljani, dokler ga po 7 razredu niso poklicali k vojakom, kjer si je — kakor toliko desetletij pozneje Dragotin Kette — nakopal bolezen, ki ga ni več pustila. Po odsluženju vojaški dobi je sicer nastopil službo brzojavnega uradnika v Trstu, toda umrl je že 24. decembra 1. 1874., star šele 29 let. Danes je pozabljen, toda njegova zapuščina, ki je zbrana v njegovih delih, krije v sebi marsikateri biser.

Ivana Cankar: La mia vita. Mantova. 1930-VIII. »Mussolinia«, Edizioni Paladino. Traduzione dallo sloveno, studio critico e note di Bartolomeo Calvi. — Znani italijanski prevajalec iz slovenskega slovstva, prof. Bartolomeo Calvi iz Mantove je izdal sedaj svoj prevod Cankarjevega »Mojega življenja«, katero je pomnožil z nekaterimi drugimi Cankarjevimi črticami in z 81 strani obsegajočim komentarjem in kritičnim pregledom, v katerem je spretno orisal umetnikov notranji, duševni obraz. Knjiga, ki je tiskana na finem papirju v večjem formatu in ki stane v Italiji samo 12 lir, bo Italijanom, vsaj oni, ki so si še ohranili trohico objektivnosti, lahko pokazala Slovence v drugi luči, kakor jih kažejo fanatični izpadi fašističnih šovinistov v dnevnem časopisju.

Slavko Grum: Dogodek v mestu Gogi. Drama v dveh dejanjih. Ljubljana, 1930. — Dr. Slavko Grum je izdal v lični knjigi ponatis svoje v »Ljubljanskem Zvonu« objavljene senzacionalne drame »Dogodek v mestu Gogi«. Mladi pisatelj, ki se je s pridom udeleževal v »Ljubljanskem Zvonu« in drugod, nam je s tem delom podal prvo zares ekspresionistično slovensko dramo, ki prehaja v grotesko. Pozorišče dogodkov je malo mesto s svojo banalno-dolgočasno družbo, ki se te svoje lastnosti sicer, čeprav morda le podzavestno, zaveda in hoče ven iz začaranega kroga, hoče dogodkov, senzacij, pa ne more nikamor. Vse to je povezal z zgodbo Hane in Preliha, ki temelji na docela medicinsko-znanstveni osnovi po posilstvu seksualno anestetni osnovi, po posilstvu seksualno anestetni le dozdeven, sprosti in ozdravi. Vse pa je zvil do groteskne tragikomičnosti. Delu torej ni mogoče odrekat niti duhovitosti niti umetniškega poleta, čeprav ima na drugi strani tudi hibe. Želeti bi le bilo, da bi drama »Dogodek v mestu Gogi«, kljub vsem režijskim težočam, čimprej prišla na oder.

Izbor iz slovenske lirike. Letos v jeseni bo v Beogradu izšla knjiga, ki bo v prevodih pesnika Gustava Krkleca seznanila Srbe z nekaterimi slovenskimi pesniki, kakor n. pr. z Župančičem, Gradnikom, Franom Albrechtom, Stanom in Srečkom Kosovelom itd. Sodeč po napovedi, bo izbor skrajno subjektivnega značaja, zato dvomimo v pravilnost takega predstavljanja slovenske lirike bratom Srbom. Bolj potrebna in koristna bi bila autologija, ki se ne bi ozirala na simpatije in antipatije prevajalca in ki bi nudila od najboljšega zares le najboljšo.

Čarovnikov doživljaj

V neki angleški kaznilnici je priredil znan čarovnik čarovniško predstavo. Bilo je to prvič, a gotovo obenem tudi zadnjič, kajti stvar je, končala za čarovnika zelo sramotno.

Seveda je čarovnik vse gledalce naravnost očaral s svojo umetnostjo. Spretnost, s katero so izginjali in se prikazovali razni predmeti, je zadivila vse — samo ne navzočih zločincev.

Na sporedu je bila tudi točka, za katero so imeli zločinci samo zaničljiv posmeh, kajti bilo je proti njihovem »dostojanstvu«, da bi take stvari posnemali. Čarovniku se je namreč posrečilo, da je spravil na dan poljubne vsote denarja in sicer od tam, kjer tega nikdo ni pričakoval. Pričaral je denar iz vseh mogočih skrivališč: iz centralne kurjave, iz vodovoda in celo iz sten. Da, celo pod čepicami jetniških paznikov je bil skrit denar. Nekam čudno pa je bilo, ko so morali dati denar tudi kaznenci, katerim noben pameten človek ne bi zaupal nobene gotovine. Čarovnik je igranje pričaral iz njih večje vsote denarja. Enemu od njih je privlekel denar celo iz nosa, kar je bilo silno komično.

Čarovnik je moral to točko ponoviti, tako veliko je bilo navdušenje. Ko pa je hotel še v tretjič izvršiti ta poizkus, je nenadoma prebledel in je ves ogorčen prekinil predstavo. Pričarani denar je namreč izginil brez sledu. Nekdo mu ga je skrivoma ukradel. Jetniški pazniki so takoj vse, ki so bili v bližini čarovnika, zvezali in jih preiskali. In kmalu je prišel izginoli denar na dan. Našli so ga namreč v čevljih ravno onega moža, katerega ga je poprej vlekel iz nosa. Seveda — ali je sploh mogoče kaj boljšega pričakovati od mednarodnega žeparja. Bil je takoj obsojen na tridnevni post.

Toda čarovnik je odšel močno razočaran in je izjavil, da ne bo nikdar več delal čarovnij pred očmi zločincev, češ, da jim manjka za njegove prireditve potrebna pravna resnost.

Prisilni poljubi

Neki Amerikanec, ki mu je vsekakor šla njegova žena zelo na živce, ne da bi imel pogum in energijo za ločitev zakona, je dokazal svoje nežnosti napram ženi omejil na vljudne pozdrave pri odhodu in prihodu domov. Toda žena s tem ni bila zadovoljna. Zahtevala je svoje pravice, ki ji predpisujejo večjo mero nežnosti. Odšla je k sodniku in vložila proti svojemu možu tožbo. Sodnik ji je dal prav in je obsodil njenega moža, da mora vsak dan svojo ženo trikrat nežno poljubiti. Prestrašeni obsojenec je mlo prosil sodnika, naj mu za božjo voljo trikratni poljub raje izpremeni v zaporno kazen. Zaman. Sodnik je ostal neizprosni, češ, v zakonu se mora poljubovati. Obsojenec je imel izredno smolo. Sodnik je živel namreč v izredno srečnem zakonu, kar se sicer tudi še danes lahko zgodi.

Kanal Amsterdam—Ren

Nizozemska vlada je predložila parlamentu zakonski načrt za zgradbo prekopa od Amsterdama do Rena. Stroški so proračunani na 65 milijonov holandskih frankov.

Največji zvočnik sveta.

Na strehi Siemensovega laboratorija v Spandan pri Berlinu so te dni namestili največji zvočnik sveta, ki je slišen 20 km daleč in odgovarja orkestru 2000 mož. Jeseni bodo zvočnik pritrdili na balon in bodo poskusno dali koncert iz Berlina v Wannsee (20 km).

Moortizacija češkoslovaških železnic. V smislu svoj čas določenega programa bo Češkoslovaška letos elektrificirala 14 nadaljnjih železniških prog, in sicer 6 na Češkem, 2 na Moravskem in 6 na Slovaškem.

Čiščenje naših krajevnih imen

(Piše Davorin Žunkovč.)

18. »Žiže«.

Splošno se trdi, da se postanek imena »Žiže«, vas jugovzhodno od Konjice, ne da jezikovno dognati, toda, ako začnemo natančneje presmotrivati naše varnostne razmere starejših dob, pridemo do drugačnega zaključka.

Ljudski jezikoslovci so si hoteli predvsem pomagati iz zagate, da so si izmislili v to svrhu čuden dogodek. Ko je bil nekoč Traungavski grof Otokar V. (l. 1151) tam na lovu, je iskal od gonje utrujen zajec pri njem zavetišče, na kar se je odločil za ustanovitev samostana na kraju tega dogodka, ki bi se radi tega naj imenoval »Zajčki«. Ta krajevnoimen-ska pravljica je jasna izmišljotina, kajti severnoštajerske »Žiže« najdemo v listini iz l. 1145 že pisane kot »Sitz« in dolnještajerske l. 1173 kot »Syze«. Ako pa bi bila katerakolisibodi teh ustanov v kaki zvezi z zajcem, potem bi bili Nemci iz tega skoro nesporno napravili kak: »Hasendorf, Hasentag, Hasenau« ali kaj sličnega; kajti po njihovem je zajec — Hase. Kljub temu pa rabijo srednjeveške listine vedno menjajoče se oblike, kakor: Syze, Sitz, Siche, Sices i. e., nikoli pa besede »Hase«.

Izvor imena »Žiže« ima popolnoma drugo podlago. V našem slučaju je dal temu povod »Žički vrh« tik Žič, — na vojaških kartah označen kot »Seitzberg«, kajti tu je bila pripravljena grmada, t. j. gradivo za »žig« ali »podžig« kot vidno svarilo za ta okraj v slučaju sovražnega napada v noči. Okolica, ki si je vzdrževala tako varnostno sredstvo za svoj spas, se je radi tega tudi poimenovala kot »Žiže«.

Znano je, da so bile take ognjene pošte nekdanj povsod uvedene. Herodot jih omenja pri Helenih, Cezar pri Galih in Ksenophon pri Karduhih, ki so mu pri pohodu proti Črnemu morju delali silne neprilike, ker so potom ognjene pošte vse prebivalstvo na široko zbudili proti njemu. — Najznamenitjšo pošto te vrste je pa vpostavil Aga Memnon — tako izgleda pisava tega imena v najstarejših virih! — ki je na ta način brzojavil padec Troje svoji ženi Klitemestri v Sparto tekoma ene noči, ker je bila noč jasna in tudi vsaka straža budna. Potreboval je za to samo osem takih »žičnih« postojank, dasi je merila daljava v cincih 768 km, in bi še danes brzojavka iz Maribora na Tezno (2 km) v noči te brzine najbrž ne dosegla.

Na katere strani je »žički« kres potem opozoril na pretečo nevarnost, to bi se moralo vse še ugotoviti v naravi in podpreti z dotičnimi krajevnimi imeni. Gotovo pa je, da je bila ena taka postojanka proti severu »Žigrtov vrh« na Pohorju, kjer stoji zdaj »Žigrtov« razgledni stolp. — Že nemški planinci so iskali svoj čas najboljše razgledno točko na Pohorju, in so to tudi na onem mestu ugotovili, kjer že krajevno ime samo namigava, da je bila tam že od prastarih dob pripravljena grmada in da so tamošnjega stražnika označevali kot »žigerta«.

Od tam je prevzela pošto za vzbudo domačinov višina »Grmada« pri Borbregu (»Vurberg«) in neposredno že menda tudi Luče (»Leutschach«) v Avstriji, kjer je v to svrhu služil tamošnji »Wachberg«, ter se dajo nadaljnje poštne točke na temelju krajevnih imen ugotoviti na vse strani in na velike daljine.

Imen te vrste poznamo samo na slovenskem ozemlju gotovo okoli sto. Da-li so pa dotične točke res povsod služile kot pomožna sredstva za krajevno obrambo, to bi se moralo danes še na licu mesta vnovič preizkusiti, ker je mogoče, da je kje neposredni vidni stik že prekinjen, ker je vzrastel n. pr. pozneje kak visoki log na prejšnji golič.

Seveda so pa take krajevne priprave za brzo vzbudo domačinov bile tudi v vednem stiku s sosednimi, in so torej morale imeti tudi sporazumljeno velikopotežno omrežje, da nastopi tem večja sila proti skupnem sovražniku. Tako je n. pr. štajerski deželni zbor že v srednjem veku sam vzdrževal take varnostne pripomočke. Listina iz l. 1480 omenja že »Germada am Skoryn«, in v letih 1662

—1664 je bil za zanesljivost grmad in žigov nastavljen Ivan Adam baron Wetsersheim kot posebni organizator in nadzorovalec takih priprav, kojega strokovna poročila so se še ohranila.

K skupini takih »žigov«, ki so morali biti v poletnem času vedno zastraženi in pripravljeni za brzo podnetitev z velikim in visokim plamenom, kar so preskrbeli posebni »kresni« veščaki — v zimi ni bilo v starejših časih nikakih vojniških ali večjih roparskih pohodov — spadajo mnogoštevilna krajevna kakor družinska imena; od prvih n. pr. »Šiška« (pri Ljubljani), katero ime je pa popačeno v pisavi, potem: »Žižkov« (pri Pragi) in druga v raznolikih pisavah, kakor: »Žihadlo, Čihadlo, Žizin, Žižice, Žižkovec, Žižów« na Češkem in Poljskem, ter na danes že nemškem ozemlju menda vsi: »Sitzenberg, Sitzendorf, Sitzkreis (= žig — kres!), Schützing, Schützen, Schützen-berg i. e.

Stražnike takih »žič« so imenovali pri nas »čiče« in Nemci »Schütze«, in so tega izvora očitno tudi številna družinska imena, kakor: »Žigar, Žihar, Žiher, Žičar, Žižek, Žiherl, Sicherl, Ziha, Čiček i. dr. — Tem potom tudi zvezo, da nemški izrazi: »sicher, sichern«, slovenski: »žihar, zažihtrati, siguren«, latinski: »securus«, italijanski: »sicuro« itd. v pomenu »varen« niso germanizmi, slovenizmi ali romanizmi, nego še dedščina skupnega prajezika, pri katerem opažamo samo to dejstvo, da izgleda slovenski izraz skoro brez izjeme prvotnejši, kot drugi, ker je krajši in enostavnejši.

Končno moramo tukaj navesti nekaj zanimivega v tem oziru, čeravno bi bilo boljše, ako bi ostalo radi neverjetnega pojava prikrito. — Pisec je hotel začetkom mesca avgusta l. 1927 organizirati preizkušnjo s tako ognjeno pošto v večjem obsegu, kakor je bila ona iz Troje v Sparto. Šla bi naj od Kolpe (»Grmada«) čez vse znane »grmade, žiče, luče« na Kranjskem, Štajerskem, Gornje Avstrijskem (»Germating«) in Češkem (Šumava) do višine Žižkov (pri Pragi). Vse priprave so bile že v ugodnem toku in vse je bilo navdušeno za to. Pomagati so nam hoteli predvsem planinci in ljudski učitelji v vseh prizadetih pokrajinah, in bi se bilo gotovo vse brezhibno izvršilo in tudi obneslo, seveda ako bi ne bila slučajno kaka deževna noč. Toda kmalu so se pojavili »figovci«. Začelo se je govoriti, da bi znal kdo to zgodovinsko kulturno preskušnjo smatrati kot simpatiziranje z Avstrijo, in da bi kak sodeležnik še lahko imel sitnosti glede na zakon o zaščiti države. Opustili smo nato izvedbo, čeravno je bila ta pretveza smešna, kajti do danes še nihče ni mislil pri vžiganju kresov na kako protidržavno nakano, in za iskanje diplomatskih zvez se nam je zdelo vsa zadeva vendar prenaivna, kajti druge pošte tudi nihče ne kontrolira! — Znašli pa bi imeli kdo kedaj pozneje pri tem več sreče! —

Sokolstvo

Ustanovitev Sokola za Pobrežje in Marja Brezje.

Za ponedeljek, 14. t. m. se vabijo vsi prijatelji Sokolstva na sestanek v gostilno Štok na Pobrežju radi ustanovitve sokolskega društva. Zdravo! Pripravljalni odbor.

Sokolsko društvo Maribor I.

izlet v nedeljo dne 20. julija v Jarenino. Zbirališče na glavnem kolodvoru ob 13. uri. Odhod z vlakom ob 13.15 uri v Pesnico, odtod peš po Slov. goricah v prijazno Jarenino, kjer nastopijo telovadci s spremljevanje godbe. Na izlet je vabljeno tudi občinstvo. Obenem se s tem nudi tudi sosednim sokolskim društvom prijetna priložnost za bratski stik. Koristno, združeno s prijetnim, povzdiguje našo zadovoljnost!

Posnetki letošnje počitniške »kotonije« pri Sv. Martinu na Pohorju so razstavljeni v trgovini gospe Zlate Brišnikove v Slovenski ulici. —

PRAVI
:FRANCK:
vedno
odlična kakovost!

Sejalci zla

Kakor povsod v manjših krajih in mestih tako je tudi pri nas skupina ljudi, ki razširja od časa do časa med prebivalstvom senzacionalne in alarmantne vesti. Take novice, ki največkrat nimajo prav nobene podlage, se najpreje povedo gotovim posameznikom kot zaupne z namenom, da se čimprej razširijo med posameznimi sloji. Ti posamezniki jih kot nekaj skrivnostnega in tajnega zaupajo svoji okolici, ta jih razširja izdatno razširjene in izpopolnjene, da še bolj vleče, dalje in tako se ta krog že v kratkem raztegne na vse prebivalstvo in nastane iz neznatne mušice — slon velikan.

Taki pojavi so v normalnih razmerah navadno znak malenkostnega provincializma, ki hoče in mora imeti svoje senzacije, da ima pri tem svoj poseben užitek in zabavo. Če nima drugih kosti, obira pač posamezne osebe in jih ogloje do golega. To so pač navadne čenče.

Toda pri nas so še druge čenče, ki pa niso tako nedolžne in slučajnostne. Vse kaže, da je izvor naših senzacionalnih in alarmantnih vesti dobro organiziran in zasleduje pri njih razširjevanju prav določene in jasne cilje. Za vsako ceno hoče namreč vzdržati zlasti med širokimi delavskimi plastmi, ki tvorijo v našem mestu najbolj kompaktno večino prebivalstva, neko trajno vznemirjenje in razburjenje, da bi ne prišlo do mirnega in stvarnega dela in vsaj do tiste splošne zadovoljnosti; kolikor je v danih razmerah sploh mogoča. To je njihov viden cilj. Za njim se pa skrivajo seveda še drugi nameni, katere zasledujejo pri vsem tem. Pred vsem hočejo preprečiti, ali pa vsaj ovirati ozdravljenje naših socialnih in gospodarskih prilik, ki ga je možno doseči le v mirni dobi dela in ustvarjanja. Zakaj vsi tisti, ki razširjajo take vesti, prav gotovo niso prijatelji našega delavstva, še manj pa naše države. Sovražniku pa ni nikdar ljubo, če je njegov nasprotnik gospodarsko močan, v mišljenju in naziranju samostojen in zaveden. Zato ga je treba slabiti kjer, kadar in kakorkoli ga je mogoče, da se potem lažje premaga in obvlada. V dosego tega namena so mu dobra vsaka sredstva. Ako ni konkretnih virov, se jih je potreba pač izmisliti. To se je pokazalo že vsakokrat, kadar so se pojavile take govornice. Zato seveda tudi ni ostalo pri sanjih, ki še sedaj krožijo med nami.

Pa, da vidimo!

Pred nekaj tedni se je šušljalo po našem mestu, da bo — vojna. Razširjevalci te vesti so celo vedeli povedati mnogo podrobnosti: kje, med kom, kedaj in kako se bo vršila. Seveda je pri tem prišla v poštev tudi naša država. Saj bi drugače razširjevalci takih vesti ne prišli na svoj račun in bi ne dosegli svojega namena, če bi ne vzeli v to kombinacijo tudi — naše države. Kdor pa zasleduje razvoj dogodkov bodisi v naši kakor tudi v zunanjih državah, mora priznati, da je vojna v sedanjih razmerah v Evropi docela izključena. Saj kdor noče, temu tudi ni potreba verjeti, da vsi diplomati in voditelji evropskih držav vedno povdarjajo neobhodno potrebo miru in tudi resno delajo na tem, da ga ohranijo. Res je, da je nezadovoljnosti povsod dovolj v marsikaterem oziru v drugih državah še več nego pri nas, ker je splošna gospodarska kriza objela ves svet. A vojna ne

bi odpravila te krize, temveč bi jo neizmerno povečala. To leži na dani. Zato tudi ni resno jemati, ako se v koncertu evropskih držav ena sama postavi tupa-tam v nekako izzivalno poso in malo poropoe z — jezikom. Najbrže stori to ravno v zavesti, da je kaj takega v sedanjih razmerah naravnost nemogoče. Sicer pa: če bi kdo tudi hotel začeti vojno, si bo dobro premislil, Zakaj vojna bi bila v sedanjem položaju silno riskantna pred vsem za začetnika, pa naj bo ta kdorkoli. Z vojno bi vsak provzročitelj v teh prilikah najbolj resno ogrožal samega sebe, svojo lastno državo. In tega dejstva se lahko zavedajo vse države; zato je vse njihovo stremljenje in trud v glavnem posvečeno ohranitvi miru, kljub raznim — čenčam.

Pa še ena raca plava zlasti v krogih našega delavstva v zadnjem času in ga vznemirja, kljub temu, da se je v prejšnjih letih že večkrat pojavila in se je še vselej izkazalo, da je pač — raca. Gre namreč za govorico, da se bodo obširne delavnice drž. železnic v našem mestu demontirale ter preselile s stroji in delavstvom vred v novo se snujočo veliko delavnico drž. železnic v Kraljevo. — Kakor rečeno: take in podobne govornice se trosijo med naše delavstvo v gotovih presledkih leto za letom. A delavnice drž. železnic še vedno stojijo v Mariboru in obratujejo v polnem obsegu. In ne samo to! Od leta do leta se celo izpopolnjujejo in otvarjajo novi oddelki, stari pa razširjajo. Saj se v teh delavnicah ravno zaključujejo dela pri veliki centralni električni napravi, ki stane okrog 3 milijone Din! In vendar je dobiti med delavstvom naivnih kalinov, ki nasedajo takim govoricam, dasi leži na dlani, da bi uprava ne investirala v delavnice tako velikih vsot, če bi le količkaj mislila na demontažo.

Vsega tega razširjevalci vznemirljivih vesti ne vedo in ne vidijo iz enostavnega razloga, ker tega nočejo ne vedeti in ne videti. V interesu našega delavstva kakor tudi drugega prebivalstva pa je, da ne naseda takim praznim govoricam in se ne razburja, ker so to samo navadne — čenče pa tudi zlobne — čenče.

Sport

Občni zbor MOLNP zopet preložen.

Ljubljanski nogometni podsavez sporoča vsem klubom mariborskega okrožja, da je po sklepu upravnega odbora LNP občni zbor medklubskega odbora, ki bi se imel vršiti dne 15. julija, preložen. Občni zbor se bo sklical, čim bo sprejet nov pravilnik za medklubske odbore.

Tenis dvomatch ISSK Maribor : Slov. tenis-klub, Ptuj.

Jutri ob 10. se srečata na igrišču Slov. teniskluba v Ptuju ISSK Maribor in Slov. tenisklub. »Maribor« pošlje svoje najboljše igralce v boj. Imena Gasperin, Šepc in Voglar jamčijo za interesanten potek tekme. Tudi Slov. tenisklub je zelo marljivo treniral in je računati z ostrimi in lepimi boji.

Male sportne vesti.

Jugoslovenska nogometna reprezentanca igra prvo tekmo v Montevideo proti Braziliji dne 14. julija, 17. julija pa nastopi proti Boliviji.

Na kongresu železničarskih sportnih klubov, ki se vrši danes in jutri v Sarajevu, se bo osnoval Savez železničarskih sportnih klubov.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman. — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

Videl je celo rogljasti rob plahte, ki je bila zvita nad verando, in njegovo neprestano mnogoprstno preigravanje od enega konca k drugemu; videl je napoli zavite rogože, kako voljno kimajo v senci globoke verande na širokih oknih, ko veje vanje isti balzamični veterček, ki vzdržuje temperaturo za dvajset stopinj Celzija pod kalkutsko normo. Skušal je prodreti skozi temo pod rogožami v notranjost sobe, kjer biva domorodna visokost z njegovo Mabell, tačas že daleč za golimi besedami ljubezni.

Kri mu je priklopila do glave, v obeh se mu je zatemnilo in, ko so zopet podrla temo, so hodile njegove oči po vrsticah dragocenega izvoda Kamasutre, ki so bile tako podobne ravnim dolgim brvicam, na močnih koleh, med katerimi raste bujno bličje, ki kakor virani (diakritična znamenja) sega prav do vrha.

Sedel je z Drellogovim darilom na ravni hotelovi strehi, blizu ventilatorja, čital in pri tem so mu prihajale zdaj dodatno tisočere podrobnosti iz salona, kazine, s plesa pri guvernerju, z regate, ki so pričale, da je imel stari Pimpotte čisto gotovo prav, pa naj šele danes ali že pred tremi meseci; ubogega Jindriča Pavaka je dušil in davil onemogel in bolesten gnev samcev, poraženih v gonji od mogočnejšega tekmeča, naj je to jelen, krvaveč v hrastovju in vlačec zadnji nogi za seboj, ali pa oškuban vrabec v čestnem jarku.

Njegova muka pa je bila še znatno hujša in groz-

nejša nego vseh takih sotrpinov v človeški koži, in to poostrenje je držal ravno v rokah.

Kāma — sutram.

Kāma — staroindijski bog ljubezni je imel sicer dve soprog, Prati je bila poosebljena nebeška ljubezen, Rati pa ljubezensko razkošje, toda Vatsijayanovo delo je bilo posvečeno izključno Rati... Avtor jo doslovno naziva vadnico ljubezni, enega izmed treh ciljev vsakdanjega življenja, ki so:

Dharma, Artha in Kāma: čednost, imetje in ljubezen.

Brez tega znanstvenega navodila, prožetega povsod od najpobožnejšega duha brahmaizma, ni mogoče popolnoma doseči življenskega smotra ljubezni, saj pravi določno Yokadharov predgovor:

»Ako se komu, kdor te-le vadnice ne pozna, kdaj kaka stvar posreči v stroki ljubezni, nima to prevelike vrednosti, prav tako majhno, kakor črka, ki jo izgleda kucec v leseni deski.«

Bim Djasvant, vzvišeni Ind najbolj polnokrvnega pokolenja, ima gotovo v krvi nauk Vatsijayanov.

Doslej je bila erotika Kamasutre indologu Pavaku, ki je iskal v njej bengalske korene, čisto postranska reč, šele danes ga je omamila, ker jo je popolnoma razumel.

Pred njegovimi duševnimi očmi so blestela ramena krasne Mabell, razgaljena prav do razcepa prsi, kakor jo je videval v svetlobi rdečih senčnikov na coweskkih plesih, takrat, ko sta se še oba ogibala besed »I love you!«, da ne bi z njimi preplašili flirta krasnih večerov, ki navadno prenela po priznanju ljubezni.

In takoj v najtesnejši bližini Mabellinih ramen so se zasvetili krasni zobje Djasvanta v temnordečih, nekam debelih ustnicah med modročrnimi brki, in za-

režal se mu je mrtvaškobledi usmev vzvišenega Azijata, podobnejši grimasi trpljenja nego smeja, izraz tiste razpoložnosti, ki je vselej tako blizu amoka, plemenske blaznosti in krutosti...

V Djasvantovem očesu kakor da počiva vedno solza, toda to se le zdi in to povzroča stekleni lesk modre očesne beline Inda, ki govori angleščino v družbi z damami, ki vse ngrijo za njim — z grlom, ki spominja na goloba duplarja, katerega glas je treba posnemati v razkošju, kakor veli Vatsijayana.

Morda ravno v tem trenutku, tam visoko v gorah, v temno zelenem naročju Kinčindzinge, ki sveti do noči v svojim temenom...

Ali »Kamasutram« je strašno bičala njegovo domišljijo. Pravkar je dospel v drugem delu k mestu, kjer je kralj iz Kole ubil svojo ljubico Citraseno s »klinom«, t. j. udaril jo je s pestjo med prsi, ker je pretiral enega izmed Vatsijayanovih migljajev, zaradi česar mu avtor očita barbarstvo.

Pavak je zastokal in dvignil oči od knjige in se zagledal skozi mrežo na verandi k pristanišču, kjer ni bilo ničesar videti nego luči velikanskih parnikov, med katerimi je bila tudi ladja avstroogrskega Loyda, kamor se bo jutri zjutraj vkrcal.

»Ne, to ni mogoče!« je rekel Jindrič Pavak prav na glas — zaprl knjigo in odšel v svojo sobo, saj je bil na verandi že čisto sam in ventilator v prstrehu nad njim je že davno nehaj piskati.

Drugega dne zarana je popadla na oglu hotela desno laket Jindričovo močna pest kakor precep na vijak.

»Ako išče gospod koga, da bi mu odnesel prtljago, sem na uslugo!« je rekel mož sfinih pesti. Tudi oblečen je bil kakor kdo teh malo belih pristaniških nosačev.

Stanovanje
sobo in kuhinjo, iščem. Cenj. ponudbe pod »Mir« na upravo.

Otroka,
pet tednov starega, krepkega fantiča, dam za svojega. Ponudbe na upravo lista pod »Ivanček«. 2011

Soba in črkoslikanje,
barvanje fasad izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. IX

Gramofone
popravilja najbolje in najceneje mehnična delavnica Justin Gustinčič, Tattenbachova ulica. 14. 602

Stole vpletam
s prvovrstno trstiko in sprejemam v popravilo vsakovrstne košare in sita. Josip Antloga, košarski in sitarski mojster, samo Trg svobode, zraven mestne tehtnice. 529

Elektroinstalacije,
montaže vil, stanovanj, tovarniških poslopj vsaka montažna popravila, popravila motorjev najcenejše izvršuje Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul. 16. Velika izbira svetilk, elektroblaga, motorjev po konkurenčni ceni. XII

Hitro popravilo ur,
ceneno in točno z 1—5letnim jamstvom pri tvrdki A. Stojec, Maribor, Jurčičeva ulica št. 8. Po stenske in stoječe ure se pride na dom. XVII

Stanovanje
s sobo, sobico, kuhinjo, balkonom in vrtom v novi vili oddam za Din 400 v najem. Naslov v upravi lista. 2008

Časopisi in inserati.
pri Hinko Sax. Grajski trg. 1654

Najlepše razglednice iz Maribora
dobite v papirnici Feliksa Novaka, Gosposka ul. 9. 1768

Vzamem gostilno
v Mariboru ali v bližnji okolici na račun. Naslov se izve v upravi lista. 1980

Zelo ugodno in ceneno
prodam še skoraj čisto novo garnituro, zofo štiri fotele in dobro moško kolo. Ogleda se v Studencih, Aleksandrova c. št. 1. 1979

Upokojen žand. narednik
išče službo skladiščnika, inkasanta ali kaj sličnega. Naslov v upravi lista. 1970

Fotomateriji kupujejo pri strokovnjaku.
Dospeli novi aparati in potrebščine. 100 gaslicht-kart od 30 Din naprej. — Fotomeyer, Gosposka 39. 1935

Učenko staro do 16 let
sprejme pletarna M. Vezjak, Maribor, Vetrinjska ul. 17. 1987

Praktikan/injo za šivanje perila
za dopoldne ali popoldne sprejme Ateleja za perilo Rupnik, Slovenska ulica št. 20. 1919

Stanovanje
šestsobno blizu državnega mosta in velike trgovske prostore za večje podjetje odda posredovalnica, Maribor, Sodna ulica 30. 1999

»Ada« otomana (divan)
lepa praktična za vsako družino Din 550 do 650. Razpošilja se tudi na deželo. »Ada«, Židovska ulica 4. Maribor. 2000

Hišo pri mariborskem parku
140.000 in posestva, gostilne, trgovine, žage, mline prodaja ugodno posredovalnica Maribor, Sodna ulica 30. 1998

Dva poštena mladeniča
sprejem kot sostanovalec in na hrano. Loška ulica 5 I, vrata 7. 2002

Prodajam takoj trafiko
na prometnem kraju radi odpotovanja. Naslov v upravi lista. 2001

Dobro dirkalno moško kolo
skoraj novo prodam. Magdalenska ul. 77. 2003

Prodajam čebele
7 družin in več praznih panjev in krasen paviljon za 9 družin. Ivan Pirc, Maribor, Betnavska cesta 1. 2004

Motociklisti pozor! — Nova tipa!

Astor-Motor-Import d. z o. z. Dreščki je neprekosljiv v ceni in trpežnosti. — Pojasnila daje zastopnik za dravsko ba novino F. Horvat, Jadranska ulica — Magdalenski park. 2010

Za potovanje:
potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovčki za auto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Mlajši trg. pomočnik
manufakturst, spreten prodajalec, zmožen slov. in nemškega jezika se sprejme takoj pri Karol Jančič, Maribor, Aleksandrova cesta 11. 1989

Učenca
sprejme specerijska trgovina K. Dobljekar, Tattenbachova ulica 3. 1995

Instruktorja ali inštruktorico
za angleščino išče mlad gospod. Ponudbe pod šifro »Nujno« na upravo lista. 1993

Opremljeno sobo oddam.
Maistrova ulica 18 I, vrata 4. 1994

Opravična številka: E IX 1812/30

Dražbeni oklic!

Dne 10. septembra 1930 dop. ob 10 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi šte. 11, dražba nepremičnin do polovice:

Zemljiška knjiga k. o. Ruše vl. št. 340.

Genilna vrednost: Din 1.632.50.

Najmanjši ponudek: Din 1.088.24.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru
dne 2. julija 1930.

EVA CREMA odstrani nadležne lase brez bolečin. Neprekosljivo kosmetično sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah in glavni zalogi

A. ZORKO :: MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA 14 1985

TRAMPICE
T. SOKLIČ
MARIBOR

ZAHVALA
Podpisani se zahvaljujem tem potom podpor-nemu društvu

„Ljudska samopomoč“ v Mariboru
za točno izplačilo pripadajoče podpore po smrti gospe Antonije Visočnik in priporočam to nepre-cenljivo društvo vsakemu v takojšnji pristop.

P r a m, dne 12. julija 1930.

1997 Lovro Smogavc.

Najboljši
in najcenejši nakup nogavic, rokavic, perila ter vseh modnih in šiviljskih potrebščin

Modna trgovina
ANTON PAŠ
Maribor, Slovenska ul. 4

Spominjajte se CMD!

Bliža se sezona kumaric

Preskrbite se pravočasno z najfinejšim vinskim in špiritnim kisom trvdke

Jakob Ferhavec — Maribor — Gosposka ulica št. 9

TOVARNA GLASBIL IN GRAMOFONOV

MEINEL & HEROLD

Gramofoni	od Din 298— dalje
Mandoline	136—
Violine	95—
Gitarre	207—
Trombe	505—
Ročne harmonike	85—

3861

PRODAJALNA: TRG SVOBODE
Nova Scherbaumova zgradba

Vinotoč

Točimo dobro kapljico naravnost iz sode.
Vino je znano pod imenom »Dravski biser« in je
že večkrat premirano. Vinotoč se nahaja poleg
tovarne Jezek. Za obilen obisk se priporočata
2007 Puh—Scheidbach.

Za vkuhanje in vlaganje

sadja, jagod in zeljšč priporočam lastno pristno
slivovko, vinski špirit in droženko.

Obenem priporočam najboljši 1953

kis za vlaganje kumar.

GUSEL ADALBERT, žganjarna,
Aleksandrova c. 39 MARIBOR Koroška c. 18

Linolejum
je najboljši
in najcenejši
obložek
za tla

WEKA MARIBOR

JABOLKA PONUDITE!

Vnovčujemo najsolidnejše vse vrste in vsake
množine prešnega in namiznega sadja.

Blago plačujemo pri prevzemu točno. Zahtevajte pojasnila

ŠTAJERSKASADJARSKAZADRUGA

r. z. z o. z.

MARIBOR, MIKLOŠIČEVA ULICA ŠT. 2

1992

TELEFON 2581

Hišni posestniki ki jim vlaga uničuje **stavbeniki**
in vsi ki hočejo vlažno z dovje osušiti, oziroma
zavarovati pred vlago in vodo, naj uporabljajo
naš absolutno zanesljivi izolacijski preparat

„ISOL“

Prospekte z navodili uporabe pošlila brezplačno
Ljubljanska komercialna družba, Ljubljana, Bleiweisova ulica 18

135

Sanatorij v Mariboru

1117

Gosposka 49

Telefon 23-58

Najmodernejše urejen za operacije
in zdravljenje z zdravilnimi aparati.
Višinsko solnce, diatermija, toni-
zator, žarnica „Hala“. Lastnik primarij

Dr. Mirko Černič
specijalist za kirurgijo.

Državna razredna loterija.

Srečka 87.294 je zadela Din 60.000—

kupljena pri

Anton-u Golež-u, v Mariboru.

!!!

Ker dotični kupec srečke ni oddal imena, naj
vpošlje srečko v izplačilo po pošti ali pa naj
dvigne denar proti izročitvi srečke osebno pri
zgoraj navedeni prodajalni srečk drž. razredne
loterije. 1996

Znižane cene!

Kje? V gostilni **LOVSKI DOM** nad Tremi rib-
niki se toči od danes naprej vrček piva po Din
3.50. Najboljša vina po Din 16.— in 12.— liter
Tudi prigrizki so ceneji. Godba na klavir. Za obi-
len obisk se priporočata

2005

Franc in Roza Kranjčič.

Brez strokovniaka

PETELNOVA OČALA SO NAJBOLJŠA

J. PETELN

1943

Maribor, Gosposka ul. 5

Diplomiran in državno preizkušen optik

Pomerjenje vseh očal

nobenih očal!

Trgovski lokal

v Mariboru,
v središču mesta,

kjer je bila več let dobro
idoča veletrgovina — se
odda v najem. — Pojasnila
daje Srečko Pihlar, Maribor,
Gosposka 5. 1927

Vinotoč

Štajerske hranilnice v Košakih — Pekel

otvorjen

1978

Kvalitetna vina po nizkih cenah.

Zahtevajte povsod „Večernik!“

Eksportna hiša „LUNA“ lastnik A. Pristernik
Aleksandrova cesta 19 MARIBOR Aleksandrova cesta 19

Bogato izbrana zaloga:

Poletne majice za otroke komad od Din 11.— naprej
Vestniški jopiči za gospode komad od Din 24.— naprej
Kopalne hlačke komad od Din 12.— naprej
Kopalne obleke komad od Din 35.— naprej
Kratke nogavice za otroke par od Din 6.50 naprej
Kratke nogavice za dame par od Din 10.— naprej
Kopalne čelice komad od Din 8.— naprej
Gumijasti kopalni pasovi komad od Din 6.— naprej
Sokolske malce komad od Din 20.— naprej

Nadalje velika zaloga čipk, vezenin, svilenih trakov, čevljev iz jadravine, sandal,
kravat, srajc, ovratnikov, ženskih in moških nogavic itd. XXI

Kaj je za vlagatelja najvažnejše?

Popolna varnost njegove naložbe!

Zato nalagajte svoje prihranke v

OBLASTNI HRANILNICI MARIBORSKE OBLASTI

za katero jamči **DRAVSKA BANOVINA** z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

Centrala: MARIBOR, Trg svobode 3

Podružnica: CELJE, Cankarjeva ulica 11

(Prej: Južnoštajerska hranilnica)

Najugodnejše obrestovanje vlog na knjižice in v tek. računu. Vsakovrstna posojila pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagateljem izven Maribora in Celja na razpolago položnice.

1310